

Datum van inontvangstneming : 06/03/2017

Zaak C-45/17

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

30 januari 2017

Verwijzende rechter:

Conseil d'État (Frankrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

25 januari 2017

Verzoeker:

██████████

Verweerders:

Ministre de l'Économie et des Finances

Ministre des Affaires sociales et de la Santé

CONSEIL D'ÉTAT

[OMISSIS]

Uitgesproken op 25 januari 2017

[OMISSIS]

Bij verzoekschrift [OMISSIS] verzoekt ██████████ de Conseil d'État (raad van state, Frankrijk) [OMISSIS]

1°) de in de persmededelingen nrs. 486 en 487 van 20 oktober 2015 opgenomen beslissingen van respectievelijk de secrétaire d'État [OMISSIS] chargé du budget (staatssecretaris voor Begroting) en de direction générale des finances publiques (directoraat-generaal Overheidsfinanciën) wegens bevoegdheidsoverschrijding nietig te verklaren, voor zover deze beslissingen de [heffingsplichtigen die bij de sociale zekerheid van een ander land dan Zwitserland, een lidstaat van de Europese Unie of van de Europese Economische Ruimte zijn aangesloten]

uitsluiten van de werkingssfeer van de daarin voorziene restitutie van sociale heffingen, [OMISSIS];

[OMISSIS]

[REDACTED] voert aan dat:

- de uitsluiting van de mogelijkheid tot terugbetaling aan [heffingsplichtigen die bij de sociale zekerheid van een ander land dan Zwitserland, een lidstaat van de Europese Unie of van de Europese Economische Ruimte zijn aangesloten] in strijd is met verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels [Or. 2], het door artikel 63 [VWEU] gewaarborgde beginsel van het vrije verkeer van kapitaal [OMISSIS];

[OMISSIS]

Overwegende hetgeen volgt:

- 1 Overeenkomstig artikel 13 van verordening [(EEG) nr. 1408/71] van de Raad van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, in de bij verordening nr. 118/97 van de Raad van 2 december 1996 gewijzigde en bijgewerkte versie, zoals gewijzigd bij verordening (EG) nr. 1606/98 van de Raad van 29 juni 1998, en waarvan de bepalingen zijn overgenomen in artikel 11 van verordening [(EG) nr. 883/2004] van het Europees Parlement en de Raad van [Or. 3] 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels, zijn degenen op wie de verordening van toepassing is, slechts aan de wetgeving van één enkele lidstaat onderworpen.
- 2 Bij arrest van 26 februari 2015, *Ministre de l'économie et des finances tegen [REDACTED]*, C-623/13, gewezen op verzoek van de Conseil d'État, [OMISSIS], heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie geoordeeld dat de verordening van de Raad van 14 juni 1971, in de in punt 1 vermelde versie ervan, in die zin moest worden uitgelegd dat heffingen over inkomsten uit vermogen, zoals de sociale bijdrage die wordt geheven over inkomsten uit vermogen, de op basis van diezelfde inkomsten berekende bijdrage ter vereffening van de sociale schuld, en de sociale heffing van 2 % en de aanvullende bijdrage op deze heffing, wanneer daarmee werd bijgedragen aan de financiering van de verplichte socialezekerheidsregelingen, een rechtstreekse en relevante samenhang vertoonden met sommige van de in artikel 4 van verordening nr. 1408/71 genoemde takken van sociale zekerheid en derhalve binnen de werkingssfeer van die verordening vielen, ook al werden die heffingen berekend over de inkomsten uit vermogen van de heffingsplichtigen, los van het verrichten van een beroepsactiviteit door hen. Naar aanleiding van dit arrest heeft de Conseil d'État, [OMISSIS] bij uitspraak van [OMISSIS] 27 juli 2015 geoordeeld dat de [REDACTED] die uitsluitend viel onder de Nederlandse socialezekerheidsregeling, gerechtigd

■

was om vrijstelling te vragen van de litigieuze heffingen over de inkomsten uit vermogen waaraan hij werd onderworpen.

- 3 Naar aanleiding van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie en de in punt 2 vermelde uitspraak van de Conseil d'État, [OMISSIS] hebben enerzijds de secrétaire d'État chargé du budget (staatssecretaris voor Begroting), en anderzijds de directeur général des finances publiques (directeur-generaal van Overheidsfinanciën), via twee persmededelingen nrs. 486 en 487 van 20 oktober 2015 de voorwaarden voor de terugbetaling van onrechtmatige heffingen bekendgemaakt.

Aangaande de conclusies van het verzoekschrift tot nietigverklaring van de twee persmededelingen, voor zover daarbij heffingsplichtigen die zijn aangesloten bij de sociale zekerheid van een ander land dan Zwitserland, een lidstaat van de Europese Unie of van de Europese Economische Ruimte, van de mogelijkheid tot terugbetaling worden uitgesloten:

- 4 Volgens de twee persmededelingen voorzien het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie en de in punt 2 vermelde uitspraak van de Conseil d'État [OMISSIS] uitsluitend in een terugbetaling van de daarin bedoelde sociale heffingen over inkomsten uit vermogen aan personen die zijn aangesloten bij een socialezekerheidsregeling in Zwitserland of een ander land dan Frankrijk binnen de Europese Unie of de Europese Economische Ruimte, met uitsluiting van personen die bij een socialezekerheidsregeling in een andere staat zijn aangesloten.
- 5 Artikel 2, lid 1, van verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels, die van toepassing is sinds 1 mei 2010, luidt: „Deze verordening is van toepassing op onderdanen van een lidstaat, staatlozen en vluchtelingen, die in een van de lidstaten wonen, en op wie de wetgeving van een of meer lidstaten van toepassing is of geweest is, alsmede op hun gezinsleden en hun nabestaanden.” **[Or. 4]**
- 6 Hieruit blijkt duidelijk dat de verordening van 29 april 2004 uitsluitend van toepassing is op personen op wie de socialezekerheidswetgeving van een of meer lidstaten van de Europese Unie van toepassing is of geweest is, zonder dat – in tegenstelling tot wat ■ betoogt – het feit een onderdaan te zijn van een lidstaat van de Europese Unie volstaat om binnen de werkingssfeer van de verordening te vallen. Uit deze bepalingen, die tegen de achtergrond van het vrije verkeer van personen binnen de Europese Unie moeten worden gezien, blijkt eveneens duidelijk dat de verordening niet van toepassing is op personen die zijn aangesloten bij een socialezekerheidsregeling van een niet tot de Europese Unie behorende staat, met uitsluiting van de lidstaten van de Europese Economische Ruimte en Zwitserland (landen waartoe de toepassing van de verordening werd uitgebreid door middel van internationale verdragen), ook al waren deze personen,

voorafgaand aan hun aansluiting in deze niet tot de Europese Unie behorende staat, bij een socialezekerheidsregeling van een lidstaat van de Europese Unie aangesloten.

- 7 Uit wat het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft geoordeeld in het in punt 2 vermelde arrest vloeit voort dat een persoon die valt onder de socialezekerheidsregeling van een andere lidstaat van de Europese Unie dan Frankrijk, van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte, of van Zwitserland, niet kan worden onderworpen aan in de Franse wetgeving vastgestelde heffingen over inkomsten uit kapitaal die binnen de werkingssfeer van de verordening van 29 april 2004 vallen. Deze verordening verzet zich evenwel niet ertegen dat een persoon die is aangesloten bij de sociale zekerheid van een niet tot de Europese Unie behorende staat, met uitsluiting van Zwitserland en de lidstaten van de Europese Economische Ruimte, aan diezelfde heffingen wordt onderworpen.
- 8 Ten eerste [middel waarmee het beginsel van fiscale gelijkheid wordt aangevoerd] [OMISSIS].
- 9 Ten tweede [middel waarmee de schending van artikel 14 van het EVRM wordt aangevoerd] [OMISSIS]
- 10 Ten derde [middel waarmee de schending van de door Frankrijk gesloten bilaterale overeenkomsten inzake sociale zekerheid wordt aangevoerd] [OMISSIS]. **[Or. 5]**
- 11 Ten vierde luidt artikel 63, lid 1, [VWEU] als volgt: „In het kader van de bepalingen van dit hoofdstuk zijn alle beperkingen van het kapitaalverkeer tussen lidstaten onderling en tussen lidstaten en derde landen verboden”. Artikel 64, lid 1 [VWEU] heeft de volgende bewoordingen: „Het bepaalde in artikel 63 doet geen afbreuk aan de toepassing op derde landen van beperkingen die op 31 december 1993 bestaan uit hoofde van het nationale recht of het recht van de Unie inzake het kapitaalverkeer naar of uit derde landen in verband met directe investeringen – met inbegrip van investeringen in onroerende goederen –, vestiging, het verrichten van financiële diensten of de toelating van waardepapieren tot de kapitaalmarkten (...)”. Artikel 65, lid 1, [VWEU] bepaalt: „Het bepaalde in artikel 63 doet niets af aan het recht van de lidstaten: a) de ter zake dienende bepalingen van hun belastingwetgeving toe te passen die onderscheid maken tussen belastingplichtigen die niet in dezelfde situatie verkeren met betrekking tot hun vestigingsplaats of de plaats waar hun kapitaal is belegd (...)”.
- 12 Alvorens uitspraak te doen [OMISSIS] dient in de eerste plaats te worden bepaald of de omstandigheid dat een persoon die is aangesloten bij de socialezekerheidsregeling van een niet tot de Europese Unie behorende staat, met uitsluiting van de lidstaten van de Europese Economische Ruimte en Zwitserland, zoals de personen die zijn aangesloten bij de sociale zekerheid van Frankrijk is

onderworpen aan de in de Franse wetgeving vastgestelde heffingen over de inkomsten uit kapitaal die binnen de werkingssfeer van de verordening van 29 april 2004 vallen, terwijl een persoon die onder de socialezekerheidsregeling van een andere lidstaat dan Frankrijk valt gelet op de bepalingen van deze verordening hieraan niet kan worden onderworpen, een door artikel 63 [VWEU] in beginsel verboden beperking van het kapitaalverkeer van of naar derde landen vormt.

- 13 Indien het antwoord op deze eerste vraag bevestigend luidt, moet vervolgens worden vastgesteld of deze beperking van het kapitaalverkeer, die voortvloeit uit de combinatie van een Franse wetgeving, die alle ontvangers van bepaalde inkomsten uit kapitaal aan de litigieuze heffingen onderwerpt zonder een onderscheid te maken naargelang de plaats van aansluiting bij een socialezekerheidsregeling, en een handeling van afgeleid recht van de Europese Unie, kan worden geacht verenigbaar te zijn met de bepalingen van artikel 63 [VWEU].
- 14 Om te beginnen roept deze tweede vraag de vraag op of de voornoemde bepalingen van artikel 64, lid 1, [VWEU] toepassing vinden op de kapitaalbewegingen die binnen de werkingssfeer ervan vallen, omdat de beperking zou voortvloeien uit de toepassing van het in artikel 11 van verordening [(EG) nr. 883/2004] van 29 april 2004 neergelegde beginsel dat slechts één wetgeving toepasselijk is, dat in het Unierecht werd ingevoerd door artikel 13 van verordening [(EEG) nr. 1408/71] van 14 juni 1971, dus voorafgaand aan 31 december 1993, terwijl de kwestieuze heffingen over inkomsten uit kapitaal werden ingevoerd of toepasselijk verklaard na 31 december 1993.
- 15 Voorts doet zij de vraag rijzen of voornoemde bepalingen van artikel 65, lid 1 [VWEU] toepassing vinden, omdat de Franse belastingwetgeving, toegepast in overeenstemming met de verordening van 29 april 2004, een onderscheid zou maken tussen belastingplichtigen die zich niet in dezelfde situatie bevinden uit het oogpunt van het criterium van de aansluiting bij een socialezekerheidsregeling. **[Or. 6]**
- 16 Tot slot rijst de vraag naar het bestaan van dwingende redenen van algemeen belang die een beperking van het vrije verkeer van kapitaal kunnen rechtvaardigen, met name de vraag of dergelijke redenen kunnen worden afgeleid uit het feit dat de bepalingen die zouden worden geacht een beperking op te leveren van het kapitaalverkeer van of naar derde landen, beantwoorden aan de door de verordening van 29 april 2004 nagestreefde doelstelling van het vrije verkeer van werknemers binnen de Europese Unie.
- 17 Deze verschillende vragen zijn beslissend voor de beslechting van het voor de Conseil d'État aanhangige geschil en zijn moeilijk te beantwoorden. Bijgevolg moeten de vragen daarom in overeenstemming met artikel 267 [VWEU] worden voorgelegd aan het Hof van Justitie van de Europese Unie en moet, totdat dat Hof

uitspraak heeft gedaan, de behandeling worden geschorst van [REDACTED] vorderingen tot nietigverklaring van de twee door hem bestreden persmededelingen voor zover daarbij personen die zijn aangesloten bij de sociale zekerheid van een ander land dan Zwitserland, een lidstaat van de Europese Unie of van de Europese Economische Ruimte, worden uitgesloten van de mogelijkheid tot terugbetaling.

[OMISSIS]

BESLISSING:

Artikel 1: De behandeling van de zaak wordt geschorst [OMISSIS] [Or. 7] totdat het Hof van Justitie van de Europese Unie zich heeft uitgesproken over de volgende prejudiciële vragen:

Dienen de artikelen 63, 64 en 65 [VWEU] aldus te worden uitgelegd dat:

1°) de omstandigheid dat een persoon die is aangesloten bij de socialezekerheidsregeling van een niet tot de Europese Unie behorende staat, met uitsluiting van de lidstaten van de Europese Economische Ruimte en Zwitserland, net zoals de personen die bij de sociale zekerheid in Frankrijk zijn aangesloten, wordt onderworpen aan de in de Franse wetgeving vastgestelde heffingen over inkomsten uit kapitaal die vallen binnen de werkingssfeer van verordening [(EG) nr. 883/2004] van 29 april 2004, terwijl een persoon die valt onder de socialezekerheidsregeling van een andere lidstaat dan Frankrijk, rekening houdend met de bepalingen van deze verordening, hieraan niet kan worden onderworpen, een door artikel 63 [VWEU] in beginsel verboden belemmering van het kapitaalverkeer van en naar derde landen vormt;

2°) indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord, kan een dergelijke belemmering van het kapitaalverkeer, die voortvloeit uit de combinatie van een Franse wetgeving – die alle ontvangers van bepaalde inkomsten uit kapitaal aan de in het geding zijnde heffingen onderwerpt zonder een onderscheid te maken naargelang de plaats van aansluiting bij een socialezekerheidsregeling – en een handeling van afgeleid recht van de Europese Unie, dan worden geacht verenigbaar te zijn met de voorschriften van dat artikel van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, met name:

- uit het oogpunt van artikel 64, lid 1, [VWEU], voor de kapitaalbewegingen die binnen de werkingssfeer ervan vallen, omdat de beperking zou voortvloeien uit de toepassing van het in artikel 11 van verordening [(EG) nr. 883/2004] van 29 april 2004 neergelegde beginsel dat slechts één wetgeving toepasselijk is, dat in het Unierecht werd ingevoerd door artikel 13 van verordening [(EEG) nr. 1408/71] van 14 juni 1971, dus voorafgaand aan 31 december 1993, terwijl de kwestieuze heffingen over inkomsten uit kapitaal werden ingevoerd of toepasselijk verklaard na 31 december 1993;

- uit het oogpunt van artikel 65, lid 1, [VWEU], omdat de Franse belastingwetgeving, toegepast in overeenstemming met verordening [(EG) nr. 883/2004] van 29 april 2004, een onderscheid zou maken tussen belastingplichtigen die zich niet in dezelfde situatie bevinden wat het criterium van de aansluiting bij een socialezekerheidsregeling betreft;
- uit het oogpunt van het bestaan van dwingende redenen van algemeen belang die een beperking van het vrije verkeer van kapitaal kunnen rechtvaardigen, die inhouden dat de bepalingen die zouden worden geacht een beperking op te leveren van het kapitaalverkeer van of naar derde landen, beantwoorden aan de door verordening [(EG) nr. 883/2004] van 29 april 2004 nagestreefde doelstelling van het vrije verkeer van werknemers binnen de Europese Unie?

[OMISSIS] [Or. 8]

[OMISSIS]